

Note 13 - Kapitaldekning

SpareBank 1 SMN har benyttet interne målemetoder (Internal Rating Based Approach - Foundation) for kreditrisiko siden januar 2007. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. Effekten av risikovektene under IRB er begrenset som følge av overgangsregler gitt i forskrift fra Finanstilsynet. Overgangsreglene antas å gjelde ut 2017.

Ansvarlige lån har prioritet etter all annen gjeld. Tidsbegrenset ansvarlig lån kan ikke tilsvare et høyere beløp enn 50 prosent av kjernekapitalen i kapitaldekningen, mens evigvarende ansvarlige lån ikke kan tilsvare et høyere beløp enn 100 prosent av kjernekapitalen. Ansvarlige lån klassifiseres som forpliktelse i balansen og måles til amortisert kost slik som andre langsiktige lån.

En fondsobligasjon (hybridkapital) er en obligasjon med en pålydende rente, men banken har ikke plikt til å betale ut renter i en periode hvor det ikke utbetales utbytte, og investor har heller ikke senere krav på renter som ikke er utbetalt, dvs. rentene akkumuleres ikke. Fondsobligasjoner som kjennetegnes med moderate incentiver til tilbakebetaling er godkjent som et element i kjernekapitalen innen en ramme på 15 prosent av samlet kjernekapital. Har derimot fondsobligasjonen ikke fastsatt løpetid og er uten incentiver til tilbakebetaling kan den medtas som et element i kjernekapitalen innen en ramme på 35 prosent av samlet kjernekapital.

Finanstilsynet kan kreve at fondsobligasjonene skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom bankens kjernekapitaldekning faller under fem prosent eller samlet kapitaldekning faller under åtte prosent. Nedskrevede beløp på fondsobligasjonene skal være skrevet opp før det kan utbetales utbytte til aksjonærene eller egenkapitalen skrives opp. Fondsobligasjoner føres som annen langsiktig gjeld til amortisert kost.

For detaljert informasjon om ansvarlige lån og fondsobligasjoner, se note 5 i bankens årsrapport.

Fra Q2 2013 er beregningsmetode på operasjonell risiko endret fra basismetode til sjablongmetode på morbank. På konsern beregnes fortsatt datterselskaper etter basismetoden.

Finanstilsynet meddelte i mai 2013 endrede kapitalkrav med virkning fra og med 1. juli 2013. De nye kravene er 9 prosent ren kjernekapitaldekning, 10,5 prosent kjernekapitaldekning og 12,5 prosent kapitaldekning.

Morbank				Konsern		
31.12.12	30.9.12	30.9.13	(i mill kr)	30.9.13	30.9.12	31.12.12
2.597	2.597	2.597	Egenkapitalbevis	2.597	2.597	2.597
-0	-0	-0	- Egne egenkapitalbevis	-0	-0	-0
895	896	895	Overkursfond	895	896	895
1.889	1.457	1.889	Utjevningfond	1.889	1.457	1.889
2.944	2.611	2.944	Grunnfondskapital	2.944	2.611	2.944
195	-	-	Avsatt utbytte	-	-	195
30	-	-	Avsatt gaver	-	-	30
106	70	106	Fond for urealiserte gevinster	123	94	123
0	-	38	Annen egenkapital inklusive minoritetsinteresser	1.377	1.295	1.370
-	801	1.089	Periodens resultat	1.038	816	-
8.656	8.431	9.557	Sum balanseført egenkapital	10.863	9.765	10.042
-447	-447	-447	Utsatt skattefordel, goodwill og immaterielle eiendeler	-589	-701	-674
-	-	-	Andel av fond for urealiserte gevinster i tilknyttede selskap	57	64	57
-225	-	-	Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-	-	-238
-448	-460	-399	50 % fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-90	-2	-2
-165	-199	-234	50 % fradrag forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	-210	-211	-179
-	-	-	50 % kapitaldekningsreserve	-554	-714	-703
-55	-82	-109	Overfinansiering pensjonsforpliktelse	-107	-74	-49
-	-801	-1.089	Periodens resultat	-1.038	-816	-
-	400	795	Delårsresultat som inngår i kjernekapitalen (fom. 2013 73% etter skatt - tidligere 50 % etter skatt)	758	408	-
7.316	6.843	8.075	Sum ren kjernekapital	9.089	7.717	8.254
918	931	1.431	Fondsobligasjon, hybridkapital	1.619	1.108	1.103
8.234	7.773	9.506	Sum kjernekapital	10.707	8.826	9.357
			Tilleggs kapital utover kjernekapital			
-	-	-	Fondsobligasjon, hybridkapital utover 15%	28	37	31
312	325	307	Evigvarende ansvarlig kapital	307	323	312
1.810	1.368	1.602	Tidsbegrenset ansvarlig kapital	1.866	1.633	2.127
-448	-460	-399	50 % fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-90	-2	-2
-165	-199	-234	50 % fradrag forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	-210	-211	-179
-	-	-	50 % kapitaldekningsreserve	-554	-714	-703
1.509	1.033	1.277	Sum tilleggs kapital	1.346	1.066	1.586
9.742	8.807	10.783	Netto ansvarlig kapital	12.053	9.891	10.943
			Minimumskrav ansvarlig kapital Basel II			
1.654	1.647	1.592	Engasjement med spesialiserte foretak	1.592	1.647	1.654
1.470	1.686	1.442	Engasjement med øvrige foretak	1.443	1.686	1.470
39	38	70	Engasjement med massemarked SMB	76	41	42
316	309	336	Engasjement med massemarked personer	591	532	560
28	28	31	Engasjement med øvrige massemarked	35	30	30
1.118	1.087	1.076	Egenkapitalposisjoner	-	-	-
4.625	4.796	4.548	Sum kredittrisiko IRB	3.736	3.937	3.756
205	209	225	Gjeldsrisiko	225	209	205
14	14	11	Egenkapitalrisiko	13	15	15
-	-	-	Valutarisiko	-	-	-
315	315	297	Operasjonell risiko	398	420	420
553	659	590	Engasjementer beregnet etter standardmetoden	2.135	2.178	2.074
-75	-76	-67	Fradrag	-110	-121	-120
-	-	-	Overgangsordning	403	-	246
5.637	5.916	5.604	Minimumskrav ansvarlig kapital	6.802	6.638	6.596
70.468	73.950	70.051	Beregningsgrunnlag	85.019	82.976	82.446
			Kapitaldekning			
10,4 %	9,3 %	11,5 %	ren kjernekapitaldekning	10,7 %	9,3 %	10,0 %
11,7 %	10,5 %	13,6 %	kjernekapitaldekning	12,6 %	10,6 %	11,3 %
13,8 %	11,9 %	15,4 %	kapitaldekning	14,2 %	11,9 %	13,3 %